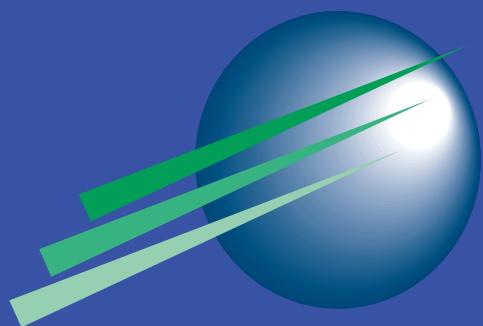

Ո-ԱՀՀԿ ԱՍՍԱԿԱՆ ԼՐԱՏՈՒ

7

Ն ո յ ե մ թ ե ր - Դ ե կ տ ե մ թ ե ր 2 0 1 1

Ռազմավարական եւ ազգային հետապոտությունների հայկական կենտրոն

Ո-ԱՀՀԿ-ն անցյալ տարի մեկնարկ տվեց նոր ամսական լրատուների շարքի: Այժմ ձեր սեղանին է Ո-ԱՀՀԿ-ի լրատուի հերթական համարը, որը համառոտակի ներկայացնում է 2011թ. նոյեմբեր-դեկտեմբեր ամիսների մեր իրականացրած գործունեությունը եւ ծրագրերը:

Ո-ԱՀՀԿ-ի գործունեությունը եւ ծրագրերը

**Ո-ԱՀՀԿ-ը 2011 թվականի
գործունեությունն ամփոփեց նոր
տարեգրքով**

Ռազմավարական եւ ազգային հետապոտությունների հայկական կենտրոնում (Ո-ԱՀՀԿ) դեկտեմբերի 2-ին տեղի ունեցավ «Հարավային Կովկասը 2008 թվականից հետո» խորագիրը կրող տարեգրքի շնորհանդեսը: Հրավիրված էին ՀՀ-ում հավատարմագրված օտարերկրյա ներկայացուցչությունների աշխատակիցներ, ԱԺ պատգամավորներ, փորձագետ-վերլուծաբաններ, մտավորականներ եւ լրագրողներ:

Շնորհավորանքի եւ ողջույնի խոսքով հավաքածներին դիմեց Ո-ԱՀՀԿ հիմնադիր նախագահ Ռաֆֆի Հովհաննիսյանը. «Անցնող տարվա յուրատակա հաշվետվություն համարվող սույն տարեգրքում վերհանված է ՀՀ այսօրվա ու վաղվա կարեւորագույն մի շարք խնդիրների, մարտահրավերների ու հեռանկարների համայնապատկերը: Բոլոր գործերում նկատելի են քարմ հայացքով մատուցվող գաղափարներ, առա-

ջարկներ, այլընտրանքային մոտեցումներ», ասաց Հովհաննիսյանը:

Ո-ԱՀՀԿ գիտական մասի տևօրեն Մանվել Սարգսյանն էլ մասնավորապես ասաց. «Ժողովածուում ներառված փաստական նյութը հայեցակարգային առումով մի կուռ ամբողջություն է կազմում: Դա Հայաստանի հայացքն է ինչպես միջազգային ու տարածաշրջանային զարգացումներին, այնպես էլ դրանց լույսի տակ ներքաղաքական վայրի վերումներին»:

Ժողովածուի հեղինակներից Է.Քեզիջանյանը, Ա.Ղուկասյանը, Ս.Չարարյանցը, Ս.Սարյանը եւ Կ.Կալենչյանը հակիրճ շարադրեցին իրենց աշխատությունների հիմնական գաղափարական ուղղիչներն ու հետագայի ծրագրերը:

Գիրքը տպագրության է պատրաստվել Ո-ԱՀՀԿ աշխատակիցների անմիջական ջանքերով եւ լույս է տեսել «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում: Խմբագրակազմում աշխատել են Գետրդ Լալայանը, Մանվել Սարգսյանը, Կարապետ Կալենչյանը եւ Ռուզան Պուլյանը: Ձեւագրումը եւ էջադրումը՝ Աշոտ Թուրաջյանի:

Մասնակցեց ստեփանակերտյան «կլոր սեղանի» քննարկումներին

ՈԱՀՀԿ հետազոտությունների ղեկավար Մանվել Սարգսյանը հայ փորձագետների խմբում մասնակցեց նոյեմբերի 5-ին Արցախի նայրաքաղաքում տեղի ունեցած «կլոր սեղանի» քննարկումներին:

Սիցոցառումը կազմակերպել էր «Համագործակցություն հանուն ժողովրդավարության» ՀԿ-ն՝ «Հելսինկյան քաղաքացիական նախաձեռնության» հայկական կոմիտեի հովանուն ներքո: «Արցախյան խնդրի կարգավորման բանակցային գործընթացը 20 տարի անց» թեմայի քննարկումները փորձագետներին հանգեցրին այն եզրակացությանը, որ «Մադրիդյան սկզբունքները» սննակ են, ուստի խնդրի կարգավորման նկատմամբ անհրաժեշտ են նոր մոտեցումներ:

Իր ելույթում ուշադրություն իրավիրելով ելակետային այն հարցերի վրա, թե իրավաբանական տեսանկյունից ի՞նչ է նշանակում դարձային խնդիրն աշխարհի համար, ի՞նչ է Մինսկի գործընթացը եւ ո՞ւր է այն տանում, Սարգսյանն ասաց. «Միգուցե Մինսկի գործընթացը տանում է նոր պատերազմի՝ եւ չարժե այլևս շարունակել այն: Չէ՞ որ ԼՂ խնդիրն աշխարհի համար ոչինչ չի նշանակում. գործընթացի ողջ իմաստն այն է, որ պետք է նախնառաջ լուծել աղբբեջանցի փախստականների հարցը, ապա, որոշ ժամանակ անց՝ հայ փախստականներին, իսկ հետո արդեն, հնարավոր է, Ղարաբաղի կարգավիճակի հարցը՝ ահա թե ինչպես է պատկերանում արցախյան իիմնախնդիրը նիշազգային հանրության համար», - գործընթացում Ղարաբաղի հասարակության ակտիվությունը մեծացնելու եւ սեփական իրավունքները պնդելու կարեւորությունն է ընդգծել ՈԱՀՀԿ գիտական մասի տնօրենը:

Քննարկման նյութերին ամբողջությամբ կարելի է ծանոթանալ «Կավկազկի ուզե» կայքէջում:

Ծրագիրն ավարտվեց, ունկնդիրները ստացան վկայականներ

Եզրագծին հասավ ՈԱՀՀԿ Երիտասարդական դպրոցի նուամսյա ծրագրով սեպտեմբերի 16-ից մեկնարկած սեմինար-պարապմունքների լրիվ դասընթացը, որն անվճար իմունքներով իրականացվում էր յուրաքանչյուր ամսվա բոլոր ուրբար օրերին:

Նոյեմբերի առաջին ուրբար օրը «20-րդ դարի ժողովրդավարացման փորձը» դասախոսությամբ հանդես եկավ ՈԱՀՀԿ փորձագետ Էղգար Վարդանյանը: «Պարապմունքի ընթացքում ցուցադրվեց «Ուժեղից ավելի ուժեղը» վավերագրական կինոնկարը: Նոյեմբերի 11-ի սեմինարի թեման, որը մաճրամասնեց «Մարդու իրավունքների եւ ժողովրդավարության ինստիտուտ» ՀԿ նախագահ Արքինեն Գալֆայանը, նվիրված էր Հայաստանում քաղաքացիական նախաձեռնությունների գործունեությանը: Հաջորդ պարապմունքը տեղի ունեցավ նոյեմբերի 18-ին եւ արձարում էր «Ժողովրդավարական ինստիտուտների թերզարգացվածությունն ու հասարակական ակտիվությունը արդարադատության բացակայության պայմաններում» թեման, որը ներկայացրեց APR Group հետազոտական կազմակերպության նախագահ Ռուբեն Սարգսյանը: Իսկ ամսվա վերջին սեմինարին՝ նոյեմբերի 25-ին, դասախոսություն կարդաց «Արցախի եվրոպական շարժում» ՀԿ դեկան Հայկ Խանումյանը: Նրա թեման էր՝ «Արցախի քաղաքացիական հասարակության ձեւագորումը 1988-ից ի վեր. մարտահրավերներ եւ հնարավորություններ»:

Դեկտեմբերյան օրակարգը ներառում էր երկու թեմա՝ «Ղարաբաղյան խնդրի իրավական հիմքերը», որը ամսվա երկրորդ օրը լսարանին ներկայացրեց իրավագետ Անդրիաս Ղուկասյանը, եւ «Սփյուռք, Հայրենիք, ազգային ինքնություն» թեմայով վերջին դասախոսությունը՝ փորձագետ Արմեն Գրիգորյանի մատուցմանը:

Այսպիսով՝ «ՀՀ-ում քաղաքացիական հասարակության կայացման եւ սահմանադրական պետության ձեւագորման իիմնախնդիրները. նոր մարտահրավերներ» ընդհանուր խորագիրը կրող ուսումնական ծրագիրը հաջողությամբ իրագործված է:

Հավարտ դասընթացների՝ ՈԱՀՀԿ հետազոտությունների ղեկավար Մանվել Սարգսյանը սեմինարի երկու տասնյակից ավելի երիտասարդ մասնակիցներին հանձնեց համապատասխան վկայականներ:

Մանվել Սարգսյանը՝ ՆԱՏՕ-ի կենտրոնակայանում

ՈԱՀՀԿ տնօրեն Մանվել Սարգսյանը նոյեմբերի 14-15-ը Հայաստանում հանրային կարծիք ձեւավորող խմբի (թվով տասնչորս հոգի) հետ ճանաշողական այցով գտնվում էր Հյուսիսատլանտյան պայմանագրի կազմակերպության (ՆԱՏՕ) կենտրոնակայանում։ Սարգսյանը խմբի անդամների հետ մեկտեղ մասնակցեց քննարկումներին, որոնց ընթացքում, ի թիվս այլ թեմաների, նրանց ներկայացվեցին ՆԱՏՕ-ի կողմից որդեգրված անվտանգության մշակույթը, անվտանգության նոր մարտահրավերները, ՆԱՏՕ-Ռուսաստան փոխառնչությունները, Հայաստանում անվտանգության համակարգի բարեփոխումները, ինչպես նաև ՆԱՏՕ-Հայաստան համագրակության հետանկարները։

Երկօրյա ծրագրի ընթացքում զեկուցումներով հանդես եկան ՆԱՏՕ-ի պաշտոնյաները՝ Հանրային դիվանագիտության վարչության համագործակցության բաժանմունքի ղեկավար Միշել Դյուրեն, Անվտանգության նոր մարտահրավերների վարչության էներգետիկայի բաժանմունքի ղեկավար Մայրլ Ռուելը, Հանրային դիվանագիտության վարչության համագործակցության բաժանմունքի ղեկավարի տեղակալ Պետր Լունակը եւ ուրիշներ։

Ի լրումն քննարկումների մասնակցության՝ Մանվել Սարգսյանը խմբի անդամների հետ մեկտեղ Բրյուսելում հանդիպեց ՆԱՏՕ-ում Հայաստանի առաքելության ղեկավար, ղեսպան Արմեն Եղիգարյանի հետ։

Նոյեմբեր. հանդիպումների օրացույց

Նոյեմբերի 3-ին ՈԱՀՀԿ այցելեց եւ ՈԱՀՀԿ վարչական տնօրեն Կարապետ Կալենչյանի հետ հանդիպեց Հայաստանում Ռուկրախնայի ղեսպանատան խորհրդական Խզոր Ռոմանը։ Զրոյցի ընթացքում արծարծվեց ներքին եւ արտաքին քաղաքանության առնչվող հարցերի լայն շրջանակ։

Նոյեմբերի 17-ին ՈԱՀՀԿ տնօրեն Մանվել Սարգսյանը հանդիպեց Մեծ Բրիտանիայի արտաքին գործերի նախարարության Հարավային Կովկասի հարցերով պատասխանատու Ժողեքին Գոլդի հետ եւ գրույց ունեցավ տարածաշրջանային զարգացումների ու ներքաղաքական խնդիրների շուրջ։

ՈԱՀՀԿ-ն եւ լրատվական դաշտը. հարցազրույցներ, հոդվածներ

Lragir.am

«Լիդերը պետք է պատրաստ լինի մեռնելու»։ այս վերտառությամբ

Lragir.am-ին (22 նոյեմբերի) հարցազրույց է տվել ՈԱՀՀԿ գիտական տնօրեն Մանվել Սարգսյանը։ Քաղաքագետի կարծիքով՝ քանի որ ՀՀ-ում գոյություն չունի ազատ ընտրությունների միջոցով իշխանություն ձեւափորելու գործիքակազմ, կուսակցությունների գործունեության իմաստը հանգում է այնպիսի պայմանների ստեղծման հրամայականին, որոնք թույլ կտան որոշակի գործարքների մեջ մտնել վարչակարգի հետ՝ ստանալու համար այն, ինչը հնարավոր չէ ստանալ ընտրական մեխանիզմով։

Ամենակարեւոր հարցը, ըստ Սարգսյանի, այն է, թե արդյոք կարո՞ղ են մարդիկ ձերքազատվել կլանային մտածողությունից, ձեւափորել իսկապես սահմանադրական կարգ հաստատելու խնդիր եւ հանուն դրա գնալ զրկանքների։

«Եթե օլիգարխիկ համակարգն է հասարակությանն ասում՝ տեսեք ինչ փայլուն ընտրություն են անելու, ապա ի՞նչ ընտրություն, սա ինչ-որ խաղերի մեջ հասարակությանն են ներգրավում եւ հզոր սոցիալիզացի է գնում վերջին տարիներին։ Արդեն իսկ փոքրարիկ կլանային խմբերը մենակ ոչինչ չեն կարող անել, պետք է ներգրավել հազարավոր մարդկանց։ «Քարգավաճը» դասական օրինակն է՝ ինչպես է օլիգարխիկ համակարգը ներգրավում հազարավոր մարդկանց», - համոզնություն ՈԱՀՀԿ տնօրենը։

CIVILNET

ՈԱՀՀԿ փորձագետ Էղգար Վարդանյանը

Civilnet.tv-ի «Թափանցիկ հարցազրույց» հաղորդման ընթացքում դիտարկեց ներիշխանական պառակտման հնարավորության, Իջեւանի քաղաքապետի ընտրությունների դասերի եւ ներքաղաքական գործներացների ընդհանուր տրամարանության թեման։ →

← Անդրադառնալով իշխող կոսալիցիայի ինքնատրուման դիպաշարի հնարավորությանը, փորձագետը զբերե անհավանական որակեց այն՝ նշելով, որ եթե իշխանության ներսում ինչ-որ խումբ դուրս գա ներկայիս խաղի կանոնների դեմ ու սկսվի ակնհայտ պայքար իշխանական խմբերի միջև, դրանով կզործարկվի ինքնառշացման մի մեխանիզմ: Այդ իսկ պատճառով որտեւ ազդեցիկ իշխանական խումբ կամավոր չի գնա նման քայլի:

Խոսելով իշխանյան ընտրություններից, որի արդյունքում ԲՀԿ թեկնածուն հաղթեց ՀՀԿ-ական գործող քաղաքապետին, Էդգար Վարդանյանը մասնավորապես նշել է. «Եղել են, լատ էության, անայլընտրանքային ընտրությունները: Իսկ նման արդյունքը հնարավոր է՝ պայմանավորված լինի նրանով, որ իշխանությունները փորձում են ազատվել այնպիսի մարդկանցից, որոնք կամ սեփական հավակնություններն ունեն, կամ չափից ավելի վարկարեկված են»: Փորձագետը չի բացառել նաև, որ իշխանական թիմերից ինչ-որ մեկն ուղղակի ավելի լավ է աշխատել՝ օգտագործելով իրավիճակից, ինչպես գործող քաղաքապետից հանրության դժգոհությունը:

AABC ՈԱՀՀԿ փորձագետ Սար Սարոյանի՝ նոյեմբերի 11-ին Լու Անջելեսի **AABC** Հայկական հետուստատեսության «Հերթափոխ» ծրագրին տված հարցագրույցում շոշափվեցին Մերձավոր Արեւելքում քաղաքական հնարավոր զարգացումների եւ Հայաստանի վրա դրանց ազդեցության հարցերը: Անդրադարձ կատարվեց Սիրիայի, Իրանի, Թուրքիայի եւ Ռուսաստանի արտաքին քաղաքական այն ծրագրերին, որոնք տարածաշրջանում նրանց ազդեցության ծավալման կամ բոլացման պայման կարող են դառնալ: Փորձագետը հատկապես ուշադրություն հրավիրեց Սիրիայում վերջին շրջանում տեղի ունեցող իրադարձություններում Թուրքիայի ներգրավման խնդրին՝ մատնանշելով, որ այդ երկիր ներուժը որքան էլ որ բավարարում է Սիրիայի ներքին գործերին միջամտելու համար, սակայն չի բավականացնելու խնդրից հետագայում դուրս գալու համար:

Ըստ Սարոյանի, տարածաշրջանում Թուրքիայի դերակատարման ցանկացած ավելացում միանագմից հարվածում է հայ-բուրքական հարաբերությունների կարգավորման գործի եւ Հայաստան-Ադրբեյջան հարաբերությունների վրա եւ այդ պատճառով Հայաստանի պետական շահերին դեմ է, ներ պաշտոնական Անկարան կարողանա Սիրիայում որոշակի խնդիրներ լուծել:

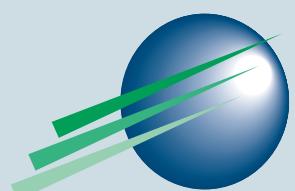
«Երբեմն դեպքեսիա բառի տակ բաքնված է սովորական հոգնածությունը կամ անցողութեական տիրությունը, որն ամեններն բուժման ենթակա չէ, իսկ իրական դեպքեսիան, հոգեկան խանգարում է, որի ախտանիշները եթե

մնում են 3 շաբաթ եւ ավելի, ապա մասնագիտական միջամտության անհրաժեշտություն է առաջանալ», - ներկայացրեց ՈԱՀՀԿ փորձագետ, հոգեբան Արմեն Ղազարյանը՝ «ՀՀԿ հետուստատելերության» «Քարի լուս, հայեր» հաղորդաշարի նոյեմբերի 10-ի ծրագրում հյուրընկալվելու ժամանակ խոսելով հիմնականում դեպքեսիայի պատճառների, տեսակների, ախտանիշների եւ կանխարգելման մասին:

Ըստ նրա, դեպքեսիայի ժամանակ նկատվում են տրամադրության անկում, որը երբեմն կախված չէ հանգամանքներից, հետաքրքրությունների կորուստ, հատկապես՝ սիրած գրադարձների նկատմամբ, ինչպես նաև՝ «արտահայտված հոգնածություն, հոռետեսություն, մեղքի զգացում, անօգտակարության, տագնապի, վախի զգացում, քնի խանգարում կամ քնկոսություն, վատ ախորժակ, կենտրոնանալու եւ որոշում ընդունելու անկարություն»:

Ղազարյանը միաժամանակ անդրադարձավ սեզոնային դեպքեսիայի առանձնահատկություններին ու թերապիային: «Դեպքեսիայի զարգացմանը խոչընդունելու համար պետք է սովորել, թե ինչպես կարելի է հաղթահարել սրբեսային վիճակները: Առողջ ապրելակերպը, ճիշտ ուժիմը, զբաղվածությունն ու շփոմը, հանգիստը կարենու են սրբեսը հաղթահարելու եւ հոգեկան հավասարաշրջությունը պահպանելու համար», - համոզմունք հայտնեց «ՀՀԿ»-ի հյուրը:

Հավելյալ տեղեկություն մեր մասին

Ո-ազմավարական եւ ազգային հետազոտությունների հայկական կենտրոնը 1994թ. հիմնադրել է ՀՀ առաջին արտգործնախարար Ռաֆֆի Կ. Հովհաննիսյանը՝ արժանայություն եւ Սփյուռքի աջակիցների լայն շրջանակների զորակցությանը: Հետեւելով համաշխարհային զարգացումներին, գիտելիքների հիմքեր խարսխելով, հանրության հետ երկխոսություն ծավալելով՝ Կենտրոնը հետխորհրդային տիրույթում հանդես է գալիս որպես երկրագաղաքական ստեղծագործական մտածողություն ձեւավորող եւ միջազգային միջավայրի համապարփակ ընկալմանը նպաստող ուժ: Վերջին շրջանում Կենտրոնն առաջնահերթ տեղ է հատկացնում տարածաշրջանային անվտանգության ու համագործակցության, քաղաքացիական կրթության, պետության եւ ազգի համար վճռորդ՝ ներքին ու արտաքին քաղաքականությունների կիրառական հետազոտությանը:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք դիմել ՈԱՀՀԿ՝ Երեւան, Երզնկյան 75, հեռախոս՝ (37410) 528-780 կամ 274-818, հեռապատճեն՝ (37410) 52-48-46, ել. փոստ՝ root@acnis.am եւ info@acnis.am, կայք՝ www.acnis.am: